

คู่มือ

การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตามมาตรฐาน APA

มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

งานบริการและเผยแพร่สารสนเทศ ศูนย์บรรณสารสนเทศ

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ

รูปแบบการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมตามมาตรฐาน APA

การอ้างอิง หมายถึง การอ้างอิงสารสนเทศซึ่งเป็นทฤษฎี ข้อมูล ความรู้ นั้นมา ประกอบในผลงานทางวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ เพื่อบอกแหล่งที่มาของสารสนเทศอันเป็นการให้เกิดเกียรติแก่เจ้าขององค์ความรู้เหล่านั้น

สารสนเทศที่นำมาอ้างอิงจะอยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์ ไม่ว่าจะเป็น หนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัย หนังสือพิมพ์ วารสาร จุลสาร หรือสารสนเทศในรูปแบบโสตทัศนวัสดุ เช่น ภาพยนตร์ วีดิทัศน์ แอ็บต้นทิกเสียง CD-ROM, E-mail, Internet สารสนเทศไม่ว่าจะ อยู่ในรูปแบบใดก็จะช่วยให้ ผลงานทางวิชาการมีความน่าเชื่อถือ มีหลักฐานแหล่งที่มา ซึ่งสามารถสืบค้นและตรวจสอบได้

การระบุแหล่งที่มา หรือวิธีการอันนำมาของข้อมูลในการเขียนวิทยานิพนธ์ เพื่อแสดงการรับรู้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่น นอกจากจะสามารถช่วยในการสืบค้นตรวจสอบได้แล้ว ยังเป็นการแสดงมารยาทที่ดีที่พึงควรกระทำด้วย

การอ้างอิง

1. ต้องการใช้นามคิด ทฤษฎีของผู้อื่นเพื่อเสริมงานเขียนเพื่อให้มีน้ำหนัก
2. เพื่อแสดงว่าแหล่งข้อมูลที่ใช้มีความน่าเชื่อถือ และเพื่อให้ผู้อื่นติดตามได้
3. แสดงการยอมรับผลงานของผู้อื่น

วิธีเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรม จะปรากฏอยู่ทั้งส่วนเนื้อหาและท้ายเล่ม คือ

1. ส่วนเนื้อหา คือ รายการอ้างอิง (Reference List) ซึ่งจะมีรูปแบบการอ้างอิงที่ใช้อยู่ทั่วไป 2 แบบ ได้แก่ ระบบตัวเลข และ ระบบนามปี

2. ส่วนท้ายเล่ม คือ บรรณานุกรม (Bibliography) ซึ่งได้แก่ รายละเอียดของแหล่งสารสนเทศที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาทุกรายการ ทั้งที่ปรากฏชัดเจนโดยเขียนอ้างอิงไว้ และส่วนที่ไม่ปรากฏชัดเจน แต่อาจจะเป็นเพียงการรวบรวมความคิดหลายๆ แนว แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่

รูปแบบการอ้างอิง มี 2 ระบบ คือ ระบบตัวเลข และ ระบบนามปี

1. ระบบตัวเลข ใช้ตัวเลขกำกับท้ายข้อความที่ต้องการอ้างอิง มี 2 แบบ คือ

1.1 แบบเชิงอรรถอ้างอิง (Foot note) กำหนดตัวเลขส่วนท้ายของข้อความที่อ้างอิง โดยตัวเลขต้องอยู่เหนือข้อความที่ต้องการแจ้งแหล่งที่มา

1.2 กำหนดตัวเลขไว้ท้ายข้อความที่อ้าง และลงรายการอ้างอิงไว้ท้ายบทหรือท้ายเล่ม ใช้ตัวเลขกำกับข้อความที่อ้าง และให้รายละเอียดเกี่ยวกับเอกสารที่ท้ายเล่ม

2. ระบบนามปี การอ้างอิงสอดแทรกในเนื้อหา โดยแจ้ง ชื่อผู้แต่ง ปีที่พิมพ์ และเลขหน้า ของเอกสารที่ใช้ มี 3 รูปแบบ คือ

2.1. อ้างถึงก่อนข้อความ (เน้นผู้แต่ง) ให้ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่ง

ตามด้วยปี และเลขหน้า ในเครื่องหมาย (...)

- ศักดิ์สิทธิ์ (2552) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลกมักเกี่ยวข้องกับแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรง

2.2. อ้างถึงท้ายข้อความ (เน้นเนื้อหา) อ้างเมื่อจบข้อความแล้วโดยใส่ชื่อนามสกุลผู้แต่ง ปี และเลขหน้า ในเครื่องหมาย (...)

- เปลือกโลก ประกอบด้วยแผ่นขนาดใหญ่ 6 - 10 แผ่น (ศักดิ์สิทธิ์, 2552)

2.3. อ้างถึงระหว่างเนื้อหา ลงรายการด้วยชื่อผู้แต่ง, ปี, เลขหน้า

ในเครื่องหมาย (...)

- การเปลี่ยนแปลงของเปลือกโลก (ศักดิ์สิทธิ์, 2552) มักเกี่ยวข้องกับแผ่นดินไหวที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรง

หลักเกณฑ์การลงรายชื่อผู้แต่ง

1. ผู้แต่ง 1 คน

- ผู้แต่งชาวไทยลงรายการด้วย ชื่อ นามสกุล ตามด้วยปีที่พิมพ์ และหน้าที่อ้าง (ถ้ามี)

- ผู้แต่งชาวต่างประเทศให้เขียนเฉพาะนามสกุล เช่น

Smith R Solvey ลงว่า Solvey.

2. ถ้าผู้แต่งมี 2 คน ให้ลงชื่อทั้งหมด ระหว่างชื่อให้คั่นด้วย “และ” หรือ “&” เช่น

- (สมศักดิ์ และอำนาจ, 2551)

- (Kosslyn & Barrett, 1996)

3. ถ้าผู้แต่งมี 3-5 คน การลงรายการอ้างอิง ให้ลงชื่อทั้งหมด ใส่ “และคณะ” หรือ “et al.” เช่น

- (กมล, อำนาจ, สุชาติ, และศุภกิจ, 2549)

4. ถ้าผู้แต่งตั้งแต่ 6 คน ขึ้นไป ให้ลงเฉพาะชื่อคนแรก และใส่ “และคณะ” หรือ “et al.” เช่น

- (ปราณี และคณะ, 2544)

- (Smith et al., 2000)

5. ถ้าผู้แต่งเป็นองค์กรหรือหน่วยงานที่มีตัวย่อ ให้กำกับตัวย่อไว้ในวงเล็บเหลี่ยมด้วย เช่น

กรณีอ้างอิงครั้งแรก

- (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ [สวทช],

2550)

ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป

- (สวทช, 2550)

6. ในกรณีที่ไม่มีปรากฏชื่อผู้แต่ง ให้ลงรายการชื่อบทความหรือชื่อหนังสือ

- ชื่อบทความ ตัวเลขและความจริงเศรษฐกิจจีนในโลกสมัยใหม่

อ้างอิง (“ตัวเลข”, 2548)

- ชื่อหนังสือ Reaction Time in Personality Theory.

อ้างอิง จากหนังสือ Reaction Time in Personality Theory (1980)

วิธีเขียนบรรณานุกรม

รูปแบบการเขียนบรรณานุกรมของแต่ละที่อาจจะแตกต่างกัน การเลือกใช้รูปแบบใด ก็เป็นสิทธิ์ของผู้เขียนบทนิพนธ์ที่จะเลือกใช้ แต่เมื่อตัดสินใจใช้แบบใดแล้ว ก็ควรเป็นแบบเดียวกันทั้งหมด

หลักเกณฑ์การเขียนบรรณานุกรม

1. การลงรายชื่อผู้แต่ง มีหลักเกณฑ์ดังนี้

1.1 ชื่อผู้แต่ง

- ผู้แต่งเป็นชาวไทย ลงรายการด้วยชื่อ แล้วตามด้วยนามสกุล

เช่น รุ่ง แก้วแดง

1.2 ผู้แต่งเป็นชาวต่างประเทศ

- ลงรายการด้วยนามสกุล และตามด้วย ชื่อแรก ชื่อกลาง

เช่น Josiah Willard Gibbs ลงเป็น Gibbs, J. W.

1.3 ผู้แต่งที่มีบรรดาศักดิ์ ให้กลับบรรดาศักดิ์ไว้ด้านหลัง

คุณหญิงแม้นมาส ขวลิต

ลงเป็น แม้นมาส ขวลิต, คุณหญิง

Sir Isaac Newton

ลงเป็น Newton, I., Sir

1.4 ผู้แต่งเป็นราชสกุล

- ให้ใส่ชื่อ ใส่เครื่องหมาย “ , ” ตามด้วยฐานันดรศักดิ์

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช

ลงเป็น คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว.

- ชาวต่างประเทศลงรายการด้วย นามสกุล ตามด้วย เครื่องหมาย “ , ” และ

ชื่อแรก ชื่อกลางให้ใช้ตัวย่อ

จิตรา จันทรางกุล.

William, J. M.

1.7 บุคคลธรรมดา ที่มียศตำแหน่งในหน้าที่ หรือ วุฒิทางการศึกษา

เช่น ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ ร.อ. พ.อ. ดร. ไม่ต้องลงตำแหน่ง ยศ หรือ วุฒิทางการศึกษา เช่น ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี ลงเป็น ประเวศ วะสี

1.8 ผู้แต่งใช้นามแฝง ใส่นามแฝงตามที่ปรากฏในหน้าปกใน

เช่น เสือเหลือง (นามแฝง)

1.9 ไม่มีชื่อผู้แต่ง ให้ใส่ชื่อหนังสือ หรือ ชื่อวารสารแทน ตามด้วยปีที่พิมพ์

เช่น ลายคราม. (2549). พระนครฯ: บำรุงสาส์น.

1.10 ชื่อผู้แต่งที่เป็นผู้รวบรวมหรือบรรณาธิการให้ระบุไว้ท้ายชื่อโดยใส่เครื่องหมายหัพภาค (.) คั่น สำหรับภาษาอังกฤษให้ใช้ “ed(s). (editor(s) - บรรณาธิการ)”

เช่น ทศนา หาญพล. (บรรณาธิการ).

Buck, Pearl S. (Ed.).

1.11 ชื่อผู้แต่งที่เป็นสถาบัน กรณีหน่วยงานราชการระดับกระทรวง ถ้าเนื้อหานั้นกล่าวครอบคลุมงานส่วนใหญ่ให้ลงชื่อกระทรวงนั้นเป็นผู้แต่ง หากเจาะจงเฉพาะหน่วยงานย่อย ที่รับผิดชอบมาด้วยให้ลงชื่อหน่วยงานใหญ่ และคั่นด้วยเครื่องหมายหัพภาค (.) ตามด้วยหน่วยงานย่อย หรือกรณีที่หน่วยงานนั้นเป็นหน่วยงานอิสระ ให้ลงชื่อหน่วยงานนั้นได้ เช่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์.

2. ปีที่พิมพ์

ปีที่พิมพ์ให้ลงรายการเฉพาะตัวเลขไว้ในวงเล็บ ( ) และปิดท้ายส่วนนี้ด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) หากในตัวเล่มของหนังสือไม่ได้ระบุปีที่พิมพ์ให้ประมาณว่าหนังสือเล่มนั้นน่าจะพิมพ์ประมาณช่วงปีใด ให้ใส่เครื่องหมายคำถามไว้หลังปีที่พิมพ์ที่ประมาณในวงเล็บ (...?) กรณีที่ไม่ปรากฏปีพิมพ์ และไม่สามารถตรวจสอบได้อย่างชัดเจนให้ลงรายการ คำว่า “ม.ป.ป.” ซึ่งย่อมาจาก ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ สำหรับภาษาอังกฤษให้ลงรายการคำว่า “n.d.” ซึ่งย่อมาจาก no date

(2542)

(2539?)

(ม.ป.ป.)

(n.d.)

3. ชื่อหนังสือ (Title)

ให้ลงรายการตามที่ปรากฏในหน้าปกในของหนังสือ ชื่อหนังสือภาษาไทยหากมีชื่อรอง (Sub-Title) ซึ่งเป็นคำอธิบายให้ลงรายการด้วยโดยคั่นด้วยเครื่องหมายมหัพภาคคู่ (:) แต่ถ้ามีการระบุชื่อภาษาอังกฤษควบคู่ด้วย ให้ลงรายการชื่อภาษาอังกฤษต่อท้ายชื่อภาษาไทย โดยคั่นด้วยเครื่องหมายเท่ากับ (=) สำหรับชื่อเรื่องของหนังสือภาษาอังกฤษต้องขึ้นต้นด้วยอักษรตัวพิมพ์ใหญ่ในคำแรก และคำต่อไปให้ใช้อักษรตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นชื่อเฉพาะ และส่วนของชื่อหนังสือนี้จะใช้อักษร *ตัวหนา* หรือ *เอียง* และปิดท้ายส่วนนี้ด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์.

การวิจัยทางการศึกษา: หลักและวิธีการสำหรับนักวิจัย.

การบริหารเฉียบพลัน = No-nonsense management.

English as a global language.

4. ครั้งที่พิมพ์ (Edition)

ให้ลงรายการครั้งที่พิมพ์ของหนังสือที่พิมพ์ตั้งแต่ครั้งที่ 2 ขึ้นไป โดยลงรายการในเครื่องหมายวงเล็บ ( ) ต่อท้ายชื่อหนังสือ โดยใช้คำว่า “(พิมพ์ครั้งที่/X).” สำหรับหนังสือภาษาอังกฤษให้ลงรายการคำว่า “(2 nd ed.)”, “(3 rd ed.)” และ “(.th ed.)” ปิดท้ายส่วนนี้ด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

(พิมพ์ครั้งที่ 2).

(2 nd ed.).

5. เมืองที่พิมพ์ (Place)

ให้ลงรายการชื่อเมืองซึ่งเป็นที่ตั้งของสำนักพิมพ์ตามที่ปรากฏ ในกรณีชื่อเมืองต่างประเทศถ้ามีหลายเมืองให้ใช้ชื่อเมืองแรก ถ้าชื่อเมืองซ้ำกันให้ลงชื่อเมืองคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และต่อด้วยอักษรย่อชื่อรัฐ ถ้าในกรณีไม่ปรากฏชื่อเมืองถ้าให้ลงรายการคำว่า “ม.ป.ท.” ซึ่งย่อมาจากไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ สำหรับหนังสือภาษาอังกฤษให้ลงรายการคำว่า “n.p.” ซึ่งย่อมาจาก no place และปิดท้ายด้วยเครื่องหมายมหัพภาคคู่ (:)

กรุงเทพฯ:

Englewood Cliffs, NJ:

ม.ป.ท.

n.p.

6. สำนักพิมพ์หรือผู้จัดพิมพ์ (Publisher)

ใส่ลงรายการชื่อของสำนักพิมพ์ตามที่ปรากฏในหน้าปกใน ถ้ามีหลายสำนักพิมพ์ให้ใส่ชื่อสำนักพิมพ์แรก สำนักพิมพ์ของหนังสือภาษาอังกฤษก็เช่นเดียวกัน กรณีที่ไม่ปรากฏชื่อสำนักพิมพ์ให้ลงรายการคำว่า “ม.ป.พ.” ซึ่งย่อมาจาก ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์ สำหรับหนังสือภาษาอังกฤษให้ลงรายการคำว่า “n.p.” ซึ่งย่อมาจาก no place

ไทยวัฒนาพานิช. หรือ Longman Group.

รูปแบบการเขียนรายการอ้างอิง

1. หนังสือ

ชื่อ ชื่อสกุล. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์:
สำนักพิมพ์

เช่น เกรียงศักดิ์ อุดมสินโรจน์. (2542). การบำบัดน้ำเสีย: Wastewater treatment.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สยามสเตชันเนอรีซ์พพลายส์.

Brauer, R. L. (2005). **Safety and health for engineers**. 2nd . Hoboken, NJ:
John Wiley & Sons.

2. วารสาร

ชื่อ ชื่อสกุล. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. ชื่อวารสาร, ปีที่(ฉบับ),เลข
หน้าที่ปรากฏ

เช่น ศิริลักษณ์ วงษ์วิจิตสุข, และฉัตรปวีณ์ จรัสรวาววัฒน์. (2551). การแก้ปัญหาาระดับ
ตะกั่วในเลือดสูง. *ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม*, 18(2), 26-31.

3. เว็บไซต์

ผู้แต่ง. (ปี). ชื่อเรื่องหรือชื่อบทความ. ค้นเมื่อ [วัน เดือน ปี], จาก URL
ที่ใช้สืบค้นของเว็บไซต์

เช่น สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม. (2552). งานรณรงค์ สถานีขนส่งสะอาด ป้องกันการระบาด
ใช้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ใหม่ชนิด A H1N1. ค้นเมื่อ 22 มิถุนายน 2552, จาก
ไซต์:http://203.157.64.26/ewtadmin/ewt/env/ewt_news.php?

4. วิทยานิพนธ์

ชื่อสกุล. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง (ระดับวิทยานิพนธ์ ชื่อสาขาหรือ
คณะ).ชื่อสถาบัน, สถานที่พิมพ์

เช่น ไกรศักดิ์ สินโรจน์. (2542). การบำบัดน้ำเสียด้วยเปลือกมังคุด. (วิทยานิพนธ์
วิศวกรรมศาสตร์ มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ

5. หนังสือพิมพ์

ชื่อ ชื่อสกุล. (วัน เดือน ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. ชื่อหนังสือพิมพ์,
หน้า.

เช่น
สาธิต บุชบก. (22 มิถุนายน 2552). พบฟอสซิลเต่าสกุลใหม่ และชนิดใหม่ของโลกใน
ไทย. *ไทยรัฐ*, หน้า 5.

6. กฎหมาย

“ชื่อกฎหมาย” (ปี, วัน เดือน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม ตอนที่. หน้า.

เช่น “ประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและ

(2549, 30 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 123 ตอนที่ 125 ง.
หน้า 55-64.

7. การสัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. (วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์). ตำแหน่ง(ถ้ามี).
สัมภาษณ์.

เช่น ชวน หลีกภัย. (19 พฤษภาคม 2541). นายกรัฐมนตรี. สัมภาษณ์.

8. สื่อโสตทัศนวัสดุ

ชื่อผู้จัดทำ. (หน้าที่ที่รับผิดชอบ-ถ้ามี). (ปีที่เผยแพร่). ชื่อเรื่อง[ลักษณะ
ของโสตทัศนวัสดุ]. สถานที่ผลิต: หน่วยงานที่เผยแพร่.

เช่น ต่วย ณ บางน้อย (นามแฝง). (2538, 25 กุมภาพันธ์). คู่มือขอมงทกโมงเช้า
[รายการวิทยุ]. สถานีวิทยุกรุงเทพมหานคร.

สุภางค์ จันทวานิช. (2525). การวิจัยเชิงคุณภาพ [เทปตลับ]. กรุงเทพฯ: สำนัก
หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

9. วิทยานิพนธ์จากเว็บไซต์

ชื่อผู้แต่ง (ปี). ชื่อเรื่อง (ระดับปริญญาสาขาวิชา) สถาบัน. สืบค้น
เมื่อ วัน เดือน ปี, จาก URL

เช่น มานพ จันทรเทศ. (2544). การนำเสนอรูปแบบการพัฒนานโยบายของสถาบันราชภัฏ
(วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎบัณฑิต) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ
17 กันยายน 2558, จาก <http://tdc.thailist.or.th/tdc>

10. จุลสาร แผ่นพับ และเอกสารไม่ได้ตีพิมพ์อื่น

ชื่อผู้จัดทำ. (ปี). ชื่อเอกสาร[ประเภทเอกสาร] สถานที่พิมพ์:
สำนักพิมพ์

เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป). ชื่อขายตราสารหนี้[แผ่นพับ].
กรุงเทพฯ : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

**หมายเหตุ วิธีการเขียนบรรณานุกรมให้จัดเรียงตามลำดับอักษร

ก-ฮ (ภาษาไทย) และ A-Z (ภาษาอังกฤษ)

****ขอขอบคุณที่รับบริการ****

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ เคาน์เตอร์บริการตอบ

คำถามและค้นคว้า ชั้น 1 ศูนย์บรรณสารสนเทศ

โทร 23302 อีเมลล์ : lsara.s@yru.ac.th